

Araştırma Makalesi

Alındı: 26 Eylül 2017 - Düzeltildi: 24 Kasım 2017 – Kabul Edildi: 6 Aralık 2017 - Yayımlandı: 31 Aralık 2017

GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDE PİYANO ÖĞRETİMİ SÜRECİNDE ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Pınar Şahin¹, Mehmet Akpınar²

Öz

Bu çalışma, Türkiye'deki güzel sanatlar liselerinde verilen piyano eğitiminin genel durumunu araştırmayı ve bu yolla piyano eğitiminin gelişmesine yeni görüşler ve öneriler katmayı amaçlamıştır. Çalışmada, güzel sanatlar liselerinde verilen piyano eğitiminin mevcut durumu, piyano öğretmenleri ve öğrencilerinin piyano eğitimine yönelik görüşleri araştırılmış; ayrıca piyano eğitiminde kullanılan metot-kitap ve eserlerin neler olduğuna ilişkin görüşler belirlenmeye çalışılmıştır. Veri toplamak için beş ölçekli Likert tipi anket uygulanmış ve ilgili kaynaklar taranmıştır. Verilerin işlenmesinde temel istatistik teknikleri kullanılmıştır. Varılan sonuçlara göre, piyano eğitiminin daha etkili verilmesine yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Piyano Eğitimi; piyano öğretim programı; piyano metotları

COMPARISON OF THE TEACHER AND STUDENT VIEWS AT PIANO EDUCATION PROCESS IN THE FINE ARTS HIGH SCHOOL

Abstract

This study aims to investigate the general state of the piano education at fine arts high schools in Turkey and thus has the purpose of contributing to the education by suggesting new ways and ideas. In the current study, the teachers working at fine arts schools and students studying at such schools are asked about their opinions on the piano education, also the textbooks and the methods used are investigated. For data collection a 5-Likert like questionnaire is used and the relevant literature is reviewed. Data are analyzed using the basic descriptive statistics. As for the results, some suggestions are given for improving the piano education.

Keywords: Piano education; piano curriculum, piano methods

GİRİŞ

Çağdaş eğitim bireylerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yönleriyle birer bütün halinde en uygun ve en ileri düzeyde yetiştirilmelerini amaçlar. Çağdaş toplumlarda çok yönlü bir yaklaşımla ve etkili bir biçimde planlanıp uygulanmaya çalışılan bu eğitim sürecinde, müzik eğitimi de sanat eğitiminin ana boyutlarından biri olarak kabul edilmektedir (Uçan, 1997: s. 40). Müzik eğitimi, sanatın emek ve disiplinli bir çalışma isteyen önemli bir dalıdır.

Yalın ve özlü anlamıyla müzik eğitimi; bireye, kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışları kazandırma, bireyin müziksel davranışında kendi yaşantısı amaçlı olarak belirli

¹ Aksaray Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi ABD, Türkiye, piyanistpinar@hotmail.com

² Gazi Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi ABD, Türkiye, makpinar@gazi.edu.tr

değişiklikler oluşturma ya da bireyin müziksel davranışını kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak değiştirme veya geliştirme sürecidir (Uçan, 1997, s. 30).

Müzik eğitimi, “Genel müzik eğitimi, Özengen müzik eğitimi ve Mesleki müzik eğitimi” olarak üç sınıfta toplanabilir.

Genel müzik eğitimi, iş-meslek, okul-bölüm, kol-dal ve program ne olursa olsun, ayırım gözetmeksizin, her düzeyde, her aşamada, her yaşta herkese yönelik olup, ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlar.

Özengen müzik eğitimi, müziğe ya da müziğin belli bir dalına özengence (amatörce) ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamak ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlar.

Mesleki müzik eğitimi, müzik alanının bütünü, bir konuyu ya da dalını, o bütün kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, müziği belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar. Mesleki müzik eğitimi görecekt kişide, öncelikle, seçilen kol, dal, iş ya da mesleğin gerektirdiği boyutlarda ve asgari yeterlilikte olmak üzere belirli yetenek düzeyi ve kapasitesi aranır. Kişinin (adayın) söz konusu yetenek düzeyi kapasitesi belli bir tercih ve ön kayıt sonrası yapılan yetenek sınavında gerçekleştirilen “sınama-seçme” ve bunları izleyen “yerleştirme” işlemleriyle belirlenir (Uçan, 1997, s. 32-33).

Çalgı eğitimi, “çalgi öğretimi yoluyla bireyler ve toplumların devinışsel, duyuşsal, bilişsel davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişiklikler oluşturma ya da yeni davranışlar kazandırma sürecidir.” Müzik eğitiminin temel boyutlarından biri olan çalgı eğitiminin yapılmadığı durumlarda müzik eğitimi ya eksik ya yetersiz ya da yeterince sağlam ve tutarlı olamaz (Tanrıverdi, 1996).

Çalgı eğitimi kapsamında bölümlere göre çok çeşitli çalgıların eğitimi verilmektedir. Bunlardan biri olan piyano eğitimi; “piyano öğretimi yolu ile bireye piyano çalma davranışlarının kazandırılması ve bu yolla mesleğinin gerektirdiği müziksel davranış ve birikimlerin geliştirilmesi sürecidir” şeklinde tanımlanabilir (Yokuş, 2005, s. 5).

Bugün ülkemizde müzik eğitimi veren pek çok müzik kurumu vardır. Çalgı eğitiminin önemli bir boyutunu oluşturan piyano eğitimi güzel sanatlar liseleri ve Güzel Sanatlar Fakültelerinin müzik bölümlerinde, konservatuvarlarda ve Üniversitelerin Müzik eğitimi Anabilim dallarında, kendisine geniş bir uygulama alanı bulmaktadır. Ayrıca çeşitli kurum, dernek ve kurslarda da piyano eğitimine anlamlı bir biçimde yer verildiği görülmektedir. (Akpınar, 2017, s. 10)

Güzel sanatlar liseleri, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkındaki Kanun’a dayanarak, mesleki müzik eğitimi kapsamında eğitim-öğretim faaliyetlerini yürüten güzel sanatlar ve spor liseleri ilk olarak 1989 yılında İstanbul’da Avni Akyol Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi olarak açılmıştır İlgili yönetmelik hükümlerine göre Güzel Sanatlar liseleri, ilköğretim üzerine 4 yıl öğrenim veren yatılı, gündüzlü ve karma okullardır; öncelikle güzel sanatlarla ilgili yüksek öğretim kurumlarının bulunduğu yerlerde açılır.

Okulun amacı öğrencilerin:

- Güzel sanatlar alanında ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmeleri,
- Özel yetenek gerektiren yüksek öğretim programlarına hazırlanmalarını,

- Alanlarında araştırmacılığa yönelmelerini, yetenekleri doğrultusunda yorum ve uygulamalar yapabilen, yaratıcı ve üretken kişiler olarak yetişmelerini, Milli ve milletler arası sanat eserlerini tanımalarını ve yorumlamalarını sağlar (http://ogm.meb.gov.tr/gos_duyuru.asp?aho=88).

Güzel sanatlar liselerinde şu anda müzik ve resim bölümleri vardır. Ortaöğretim kademesi içinde yer alan ve Mesleki Sanat Eğitimi kapsamında eğitim, öğretim faaliyetlerini yürüten güzel sanatlar liselerinin amaçları öğrencilerin;

- Güzel sanatlar alanında ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmelerini
- Özel yetenek gerektiren yüksek öğretim programlarına hazırlanmalarını,
- Yabancı dil öğrenmelerini,
- Alanlarında araştırmacılığa yönelmelerini, yetenekleri doğrultusunda yorum ve uygulamalar yapabilen, yaratıcı ve üretken kişiler olarak yetişmelerini,
- Millî ve milletler arası sanat eserlerini tanımalarını ve yorumlamalarını sağlamaktır. (<http://ogm.meb.gov.tr/belgeler/piyano.pdf>).

Güzel sanatlar liselerinde temel müzik eğitimi kapsamında “piyano eğitimi” önemli bir yere sahiptir. Geniş bir ses aralığına sahip olan piyanonun hem solo hem de eşlik çalgısı olarak müziğe katkısının son derece önemli olduğu düşünülmektedir. güzel sanatlar liselerinde olduğu gibi, müzik eğitimi veren bütün kurumlarda piyano eğitimi, müziğin her türünde temel oluşturur. Bu eğitim bireyin bilişsel, devinimsel ve duygusal davranışların tümünü birden içeren uygulamaları kapsaması bakımından son derece önemlidir (Kutluk, 2001, s. 74).

Piyano, on parmak ile çalınan bir çalgıdır. Bu on parmakla çalınma özelliği sayesinde istenildiğinde bir büyük orkestrada yer alan farklı çalgı gruplarının her birinin bir eser seslendirmesi sırasında yaptığı farklı şeylerin (örneğin, solistlik, eşlik, farklı farklı melodiler çalma vb.) tek bir çalgı ile yapılabiliyor olması demektir. Yani piyano en özgün ve en gelişmiş çalgıdır. Aynı zamanda da hem eşlik hem solo çalgısıdır. Yani kendi çaldıklarına yine kendisi yetkin bir biçimde eşlik edebilen bir çalgıdır Bu nedenle klasik müziğin en kişilikli çalgıları arasında piyano ilk sırada yer almaktadır. Piyano, aynı zamanda çok sesli müziğin anlaşılmasında ve yaşanmasında da temel çalgı niteliğini taşımaktadır.

a. Problem Durumu

Bu araştırmanın ana problem cümlesi; Türkiye’deki güzel sanatlar liselerinde piyano öğretimi sürecinde öğretmen ve öğrenci görüşlerinin karşılaştırılma durumu nedir? olarak belirlenmiştir.

b. Alt Problemler

Bu ana problemin çözülebilmesi için cevap aranacak alt problemler ise şunlardır:

- 1) Güzel Sanatlar Liselerinde piyano eğitiminin mevcut durumu hakkında öğretmen ve öğrenci görüşleri nelerdir?
- 2) Güzel Sanatlar Liselerinde piyano öğretiminde kullanılan kaynaklar, metot-kitap ve eserler hakkında öğretmen ve öğrenci görüşleri nelerdir?
- 3) Güzel Sanatlar Liselerinde piyano eğitiminde karşılaşılan güçlükler, güçlük çekilen beceriler ve sorunlara ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri nelerdir?
- 4) Piyano öğretmeni ve öğrenci görüşleri arasındaki farklılıklar nelerdir?

c. Araştırmanın Amacı

Piyano gerek solo, gerekse eşlik görevi yapan bir çalgı olması özelliğiyle orkestralar ve diğer müzik toplulukları içerisinde önemli bir işleve sahiptir. Bu öneminden dolayı da Türk ve Batı müziği konservatuarlarında, müzik öğretmenliği anabilim dalları ile güzel sanatlar liselerinin müzik bölümlerinde, eğitimi verilen çalgılar arasında yerini almıştır.

Bu araştırmanın amacı; güzel sanatlar liselerinde piyano öğretiminin genel durumunu çeşitli yönleriyle inceleyip ortaya koymak ve bulgulara bağlı değerlendirmeler sonucunda yeni görüş ve önerilerle, piyano eğitiminin geliştirilmesi için sağlıklı ve güvenilir bir zemin hazırlamaktır.

d. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma güzel sanatlar liselerinde piyano eğitiminin mevcut durumunun saptanması, piyano eğitiminin yerinin ve öneminin ayrıntılı olarak ortaya konması, piyano öğretiminde teknik çalışmaların içerildiği artistik becerilerinin yanı sıra işlevsel piyano becerilerinin öğretilmesinde karşılaşılan temel sorunların belirlenmesine yer verilmiştir. Bu becerilerle uygulanan piyano eğitimi alanında mevcut durumun belirlenmesiyle, bu tez çalışmasının piyano öğretimi için bir kaynak oluşturması bakımından önem taşımaktadır.

e. Varsayımlar

- 1) Oluşturulan piyano öğretimi anketinin araştırma probleminin çözülebilmesi için yeterli ve uygundur.
- 2) Bu çalışmada temel veri kaynağı olarak görüşlerine başvuru yapılan piyano öğretmenlerinin ve öğrencilerinin verdiği bilgilerin gerçeği yansıtır.
- 3) Seçilen araştırma modelinin problemin çözümüne, araştırmanın amacına ve yapısına uygun olduğu varsayılmaktadır.

f. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

- 1) Farklı bölgelerden seçilmiş 55 güzel sanatlar liselerinde görev yapan piyano öğretmenleri ve 4. sınıf piyano öğrencileriyle sınırlıdır.
- 2) Piyano öğretimindeki; müfredat içeriği, öğretim yöntemleri, çalma pozisyonları, kullanılan kaynaklar, ölçme değerlendirme ile sınırlıdır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma mevcut durumun ortaya koyulduğu tarama modelinde yapılmış betimleyici nitel ve nicel boyutları olan bir çalışmadır. Tarama modelinde içerik araştırması yapılmıştır. Bu çalışmada da söz konusu güzel sanatlar liselerindeki piyano öğretmenlerinin ve öğrencilerinin verdikleri bilgiler ışığında bu liselerdeki piyano öğretiminin mevcut durumu ortaya koyulmuştur.

Araştırmanın Evreni

Bu çalışmada evreni; Türkiye'deki güzel sanatlar liselerinde müzik Bölümlerinin piyano öğretmenleri ve piyano öğrencileri oluşturmuştur.

Araştırmanın Örnekleme

Bu araştırmanın örneklemini; Türkiye'nin toplam 55 güzel sanatlar lisesi müzik bölümlerinin piyano öğretmenleri ve 4.sınıf piyano öğrencileri oluşturmuştur.

Verilerin Analizi

Çalışmada yer alan sorular için frekans dağılımları ve yüzdeler tablolar halinde verilerek yorumlanmıştır. Daha sonra veri toplama araçları ile elde edilen bulgular öncelikle gruplandırılmış ve oluşturulan frekans tablosuyla sayısal verilere dönüştürülerek temel istatistik yöntemlerle çözümlenmiştir.

BULGULAR VE YORUMLAR

1. Piyano Öğretmen ve Öğrencilerinin Piyano Eğitimine İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılması

Tablo 1' de görüldüğü gibi, 160 piyano öğretmenin 1'i (%1) tamamen, 16'sı (%10) büyük ölçüde, 44'ü (%27) kısmen, 69'u (%43) çok az derecede mevcut piyano öğretim programında belirlenen haftalık piyano ders saatinin yeterli olduğunu, 30'u ise (%19) hiç, yeterli olmadığını, 750 piyano öğrencisinin, 81'i (%11) tamamen, 108'i (%14) büyük ölçüde, 349'u (%47) kısmen, 144'ü (%19) çok az derecede piyano eğitimi için ayrılan haftalık ders saatinin yeterli olduğunu, 68'i ise (%9) hiç yeterli olmadığını belirtmektedirler.

Tablo 1. Mevcut piyano öğretim programında belirlenen haftalık piyano ders saatinin yeterli olma durumu

Dereceler	Öğretmen		Öğrenci	
	f	%	f	%
Tamamen	1	1	81	11
Büyük ölçüde	16	10	108	14
Kısmen	44	27	349	47
Çok az	69	43	144	19
Hiç	30	19	68	9
Toplam	160	100	750	100

Bu bulgular, piyano öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun kısmen ve altında görüş bildirmesiyle mevcut piyano öğretim programında belirlenen haftalık piyano ders saatinin yeterli olmadığını, piyano öğrencilerinin ise yaklaşık yarısı piyano eğitimi için ayrılan haftalık ders saatini yeterli bulmadıklarını, diğer yarısı ise haftalık ders saatini yeterli bulduklarını düşündüklerini göstermektedir.

Tablo 2. Piyanoların sayı bakımındaki ihtiyacı karşılamadaki yeterlilik durumu

Dereceler	Öğretmen		Öğrenci	
	f	%	f	%
Tamamen	7	4	74	10
Büyük ölçüde	32	20	236	32
Kısmen	53	33	215	28
Çok az	50	32	161	21
Hiç	18	11	64	9
Toplam	160	100	750	100

Tablo 2' de görüldüğü gibi, 160 piyano öğretmenin 7'si (%4) tamamen, 32'si (%20) büyük ölçüde, 53'ü (%33) kısmen, 50'si (%32) çok az derecede piyanoların sayı bakımından ihtiyacı karşılamada yeterli olduğunu, 18'i ise (%11) hiç yeterli bulmadıklarını, 750 piyano öğrencisinin, 74'ü (%10) tamamen, 236'sı

(%32) büyük ölçüde, 215'i (%28) kısmen, 161'i (%21) çok az derecede piyanoların sayı bakımından ihtiyacı karşılama yeterli olduğunu, 65'i ise (%9) hiç yeterli olmadığını belirtmektedir.

Bu bulgular, piyano öğretmenlerinin kısmen ve altında görüş bildirmesiyle piyanoların sayı bakımından ihtiyacı karşılama yeterli olmadığını, piyano öğrencilerinin ise çoğunluğunun kısmen ve üzerinde görüş belirtmesiyle güzel sanatlar lisesindeki piyanoların sayı bakımından ihtiyacı karşılama yeterli olduklarını düşündüklerini göstermektedir.

Tablo 3. Piyano eğitimiyle ilgili olarak diğer kurumlarda yapılan uygulamaları izleyebilme durumu

Dereceler	Öğretmen		Öğrenci	
	f	%	f	%
Tamamen	-	-	38	5
Büyük ölçüde	40	25	95	13
Kısmen	74	46	248	33
Çok az	38	24	238	31
Hiç	8	5	131	18
Toplam	160	100	750	100

Tablo 3' te görüldüğü gibi, 160 piyano öğretmeninin, 40'ı (%25) büyük ölçüde, 74'ü (%46) kısmen, 38'i (%24) çok az derecede piyano eğitimi ile ilgili olarak diğer kurumlarda yapılan uygulamaları izleyebildiğini, 8'i ise (%5) hiç izleyemediğini, 750 piyano öğrencisinin, 38'i (%5) tamamen, 95'i (%13) büyük ölçüde, 248'i (%33) kısmen, 238'i (%31) çok az derecede piyano eğitimi ile ilgili olarak diğer kurumlarda yapılan uygulamaları izleyebildiğini, 131'i ise (%18) hiç izleyemediğini belirtmektedir.

Bu bulgular, piyano öğretmenlerinin bir kısmının piyano eğitimiyle ilgili olarak diğer kurumlarda yapılan uygulamaları takip edebildiklerini, diğer kısmının ise yeterince takip edemediklerini, piyano öğrencilerinin ise büyük çoğunluğunun kısmen ve altında görüş bildirmesiyle piyano eğitimi ile ilgili olarak diğer kurumlarda yapılan uygulamaları izleyemediklerini düşündüklerini göstermektedir.

Tablo 4. Piyano eğitim sürecinin sonunda, kolay okul şarkı ve türkülerine piyano ile eşlik çalma davranışı bakımından yeterli olma durumu

Dereceler	Öğretmen		Öğrenci	
	f	%	f	%
Tamamen	-	-	85	11
Büyük ölçüde	11	7	148	20
Kısmen	65	40	233	31
Çok az	64	40	108	14
Hiç	20	13	176	24
Toplam	160	100	750	100

Tablo 4' te görüldüğü gibi, 160 piyano öğretmeninin, 11'i (%7) büyük ölçüde, 65'i (%40) kısmen, 64'ü (%40) çok az derecede mevcut piyano eğitim programı tamamlayan öğrencilerinin kolay okul şarkı ve türkülerine piyano ile eşlik çalma ' davranışı bakımından yeterli olduğunu, 20'si ise (%13) hiç yeterli olmadığını, 750 piyano öğrencisinin, 85'i (%11) tamamen, 148'i (%20) büyük ölçüde, 233'ü (%31) kısmen, 108'i (%14) çok az derecede piyano eğitim sürecinin, kolay okul şarkı ve türkülerine piyano ile eşlik çalma davranışı bakımından yeterli olduklarını, 176'sı ise (%24) hiç yeterli olmadıklarını belirtmektedir.

Bu bulgular, piyano öğretmenlerinin tamamına yakınının kısmen ve altında görüş belirtmesiyle.

Mevcut piyano eğitim programını tamamlayan öğrencilerin 'kolay okul şarkı ve türkülerine piyano ile eşlik çalma davranışı bakımından yeterli olmadıklarını, piyano öğrencilerinin ise çoğunluğunun kısmen ve üzerinde görüş bildirmesiyle piyano eğitim sürecinin sonunda, kolay okul şarkı ve türkülerine piyano ile eşlik çalma davranışı bakımından yeterli olduklarını düşündüklerini göstermektedir.

Tablo 5' te görüldüğü gibi, 160 piyano öğretmenin, 21'i (%13) büyük ölçüde, 73'ü (%46) kısmen, 47'si (%29) çok az derecede mevcut piyano eğitimi programını tamamlayan öğrencilerinin 'kolay okul şarkılarını ve türkülerini piyano ile deşifre çalma' davranışı bakımından yeterli olduğunu, 19'u ise (%12) hiç yeterli olmadığını, 750 piyano öğrencisinin, ise 72'si (%10) tamamen, 182'si (%24) büyük ölçüde, 263'ü (%35) kısmen, 181'i (%24) çok az deresinde piyano eğitim sürecinin sonunda, 'kolay okul şarkı ve türkülerini piyano ile deşifre çalma' davranışı bakımından kendilerinin yeterli olduklarını, 52'si ise (%7) hiç yeterli olmadıklarını düşündüklerini belirtmektedir.

Tablo 5. Piyano eğitim sürecinin sonunda, kolay okul şarkı ve türkülerini piyano ile deşifre çalma davranışı bakımından yeterli olma durumu

Dereceler	Öğretmen		Öğrenci	
	f	%	f	%
Tamamen	-	-	72	10
Büyük ölçüde	21	13	182	24
Kısmen	73	46	263	35
Çok az	47	29	181	24
Hiç	19	12	52	7
Toplam	160	100	750	100

Bu bulgular, piyano öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun kısmen ve altında görüş bildirmesiyle mevcut piyano eğitimi programını tamamlayan öğrencilerin 'kolay okul şarkılarını ve türkülerini piyano ile deşifre çalma' davranışı bakımından yeterli olmadıklarını düşündüklerini, piyano öğrencilerinin kısmen ve üzerinde görüş belirtmesiyle piyano eğitim sürecinin sonunda, 'kolay okul şarkı ve türkülerini piyano ile deşifre çalma' davranışı bakımından yeterli olduklarını düşündüklerini göstermektedir.

2. Piyano Öğretmenlerinin ve Öğrencilerinin Piyano Eğitiminde Kullandıkları Dağara İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılması

Tablo 6' da görüldüğü gibi piyano öğretmenlerinin piyano eğitimi sürecinde öğrencilerine çaldırdıkları uluslararası müzik dönemlerine ait eserler yer almaktadır. Piyano öğretmenlerinin ve öğrencilerinin bu konuya ilişkin görüşleri 5 madde halinde gruplandırılmış, her madde için bağımsız frekans ve yüzde alınmıştır

Tablo 6. Piyano eğitimleri sürecinde uluslararası müzik dönemlerine ait eserleri çalma durumu

Müzik dönemleri	Öğretmen		Öğrenci	
	f	%	f	%
Rönesans	9	6	35	5
Barok	17	11	181	24
Klasik	33	21	318	42
Romantik	90	56	312	42
Çağdaş	72	45	138	18

*Her madde için bağımsız frekans ve yüzde alınmıştır. $\sum F 160 \rightarrow \% 100$

Bu bulgular, piyano öğretmenlerinin çoğunlukla Romantik, Çağdaş, Klasik, Barok ve Rönesans dönemlerine ait eserleri çaldıklarını, piyano öğrencilerinin ise çoğunlukla Klasik, Romantik, Barok, Çağdaş ve Rönesans dönemlerine ait eserler çaldıklarını göstermektedir.

Tablo 7' de görüldüğü gibi, 160 piyano öğretmenin 20'si (%13) tamamen, 58'si (%36) büyük ölçüde, 55'i (%34) kısmen, 22'si (%14) çok az derecelerinde öğrencilerin piyano eğitim dağarcığına katkı sağlayabilecek yeni yapıtlar (alıştırma, etüt, küçük çocuk şarkı ve türkü vb.) oluşturmaya yönlendirildiklerini, 5'i ise (%3) hiç yönlendirilmediklerini, 750 piyano öğrencisinin ise 48'i (%6) tamamen, 113'ü (%15) büyük ölçüde, 273'ü (%36) kısmen, 248'i (%33) çok az derecelerinde öğrencilerin piyano eğitim dağarcığına katkı sağlayabilecek yeni yapıtlar (alıştırma, etüt, küçük çocuk şarkı ve türkü vb.) oluşturmaya yönlendirildiklerini, 68'i ise (%9) hiç yönlendirilmediklerini belirtmektedir.

Tablo 7. Piyano eğitim dağarcığına katkı sağlayabilecek yeni yapıtlar (alıştırma, etüt, küçük çocuk şarkı ve türkü vb.) oluşturmaya yönlendirilme durumu

Dereceler	Öğretmen		Öğrenci	
	f	%	f	%
Tamamen	20	13	48	6
Büyük ölçüde	58	36	113	15
Kısmen	55	34	273	36
Çok az	2	14	248	33
Hiç	5	3	68	9
Toplam	160	100	750	100

Bu bulgular, piyano öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun kısmen ve üzerinde görüş belirtmesiyle öğrencileri piyano eğitim dağarcığına katkı sağlayabilecek yeni yapıtlar (alıştırma, etüt, küçük çocuk şarkı ve türkü vb.) oluşturmaya yönlendirdiklerini, piyano öğrencilerinin ise büyük çoğunluğunun kısmen ve altında görüş belirtmesiyle piyano eğitim dağarcığına katkı sağlayabilecek yeni yapıtlar (alıştırma, etüt, küçük çocuk şarkı ve türkü vb.) oluşturmaya yönlendirilmediklerini göstermektedir

Tablo 8. Piyano derslerinde çalışılacak eserlerin teknik armonik form ve müzikal analizlerinin yapılma durumu

Dereceler	Öğretmen		Öğrenci	
	f	%	f	%
Tamamen	18	11	51	7
Büyük ölçüde	60	38	115	15
Kısmen	70	44	262	35
Çok az	7	4	212	28
Hiç	5	3	110	15
Toplam	160	100	750	100

Tablo 8' de görüldüğü gibi 160 piyano öğretmenin 18'i (%11) tamamen, 60'ı (%38) büyük ölçüde, 70'i (%44) kısmen, 7'si (%4) çok az derecelerinde öğrencilerin çalışacak eserlerin teknik armonik form ve müzikal analizlerinin yapıldığını, 5'i ise (%3) hiç yapılmadığını, 750 piyano öğrencisinin 51'i (%7) tamamen, 115'i (%15) büyük ölçüde, 262'si (%35) kısmen, 212'si (%28) çok az derecelerinde öğrencilerin çalışacak eserlerin teknik armonik form ve müzikal analizlerinin yapılmadığını, 110'u ise (%15) yapıldığını belirtmektedir.

Bu bulgular, piyano öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun kısmen ve üzerinde görüş belirtmesiyle piyano derslerinde, öğrencilerin çalacakları eserin teknik, armonik, form ve müzikal analizlerinin yapıldığını, piyano öğrencilerinin ise büyük çoğunluğunun kısmen ve altında görüş belirtmesiyle piyano derslerinde çalacakları eserlerin teknik, armonik, form ve müzikal analizlerinin yapılmadığını göstermektedir

Tablo 9. Piyano eğitiminde Çağdaş Türk Müziği yapıtlarına yer verilme durumu

Dereceler	Öğretmen		Öğrenci	
	f	%	f	%
Tamamen	9	5	56	7
Büyük ölçüde	62	39	48	6
Kısmen	72	45	202	27
Çok az	14	9	325	43
Hiç	3	2	119	16
Toplam	160	100	750	100

Tablo 9' da görüldüğü gibi 160 piyano öğretmenin 9'u (%5) tamamen, 62'si (%39) büyük ölçüde, 72'si (%45) kısmen, 14'ü (%9) çok az derecelerde piyano eğitiminde çağdaş Türk müziği yapıtlarına yeterince yer verildiğini, 3'ü ise (%2) hiç yer verilmediğini, 750 piyano öğrencisinin ise 56'sı (%7) tamamen, 48'i (%6) büyük ölçüde, 202'si (%27) kısmen, 325'i (%43) çok az derecelerde piyano eğitiminde çağdaş Türk müziği yapıtlarına yeterince yer verildiğini, 119'u ise (%16) hiç yer verilmediğini belirtmektedir.

Bu bulgular, piyano öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun kısmen ve üzerinde görüş belirtmesiyle piyano eğitiminde Çağdaş Türk Müziği yapıtlarına yeterince yer verildiğini, piyano öğrencilerinin ise büyük çoğunluğunun kısmen ve altında görüş belirtmesiyle piyano eğitiminde Çağdaş Türk Müziği yapıtlarına yeterince yer verilmediğini göstermektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, bulgular ve bulguların yorumlanmasına dayalı olarak erişilebilen sonuçlar ve bu sonuçlar doğrultusunda oluşturulmuş önerilere yer verilmiştir.

1. Piyano Öğretmenlerinin ve Piyano Öğrencilerinin Piyano Eğitimine İlişkin Görüşleri doğrultusunda oluşan sonuçlar

Piyano öğretmenlerinin % 89'u haftada 1 saat olan piyano ders saatini yeterli bulduklarını, piyano öğrencilerinin % 68'i ise haftada 1 saat olan piyano ders saatini yeterli bulmadıklarını, piyano öğretmenlerinin % 82'si piyanoların sayı bakımından ihtiyacı karşılamada yeterli olduklarını, piyano öğrencilerinin % 65'i ise piyanoların sayı bakımından yeterli olmadıklarını, piyano öğretmenlerinin % 75'i piyano eğitimiyle ilgili olarak diğer kurumlarda yapılan uygulamaları izleyemediklerini, piyano öğrencilerinin % 51'i ise diğer kurumlarda yapılan uygulamaları izleyebildiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca; piyano öğretmenlerinin % 93'ü piyano eğitim sürecinin sonunda öğrencilerin 'kolay okul şarkı ve türkülerine piyano ile eşlik çalma' davranışı bakımından yeterli olmadıklarını, piyano öğrencilerinin ise % 62'si piyano eğitim sürecinin sonunda, 'kolay okul şarkı ve türkülerine piyano ile eşlik çalma' davranışı bakımından yeterli olduklarını, piyano öğretmenlerinin % 87'si piyano eğitim sürecinin sonunda yine öğrencilerin 'kolay okul şarkı ve türkülerini piyano ile deşifre çalma' davranışı bakımından yeterli olmadıklarını, piyano öğrencilerinin % 79'unun ise piyano eğitim sürecinin

sonunda, 'kolay okul şarkı ve türkülerini piyano ile deşifre çalma' davranışı bakımından yeterli olduklarını düşündüklerini belirtmişlerdir.

2. Piyano Öğretmenlerinin ve Piyano Öğrencilerinin Piyano Eğitiminde Kullandıkları Dağara İlişkin Görüşleri doğrultusunda oluşan sonuçlar;

Piyano öğretmenleri piyano eğitimi sürecinde öğrencilerine sırasıyla; Romantik, Çağdaş, Klasik, Barok ve Rönesans Dönemleri ile ilgili eserler çaldırdıklarını, piyano öğrencileri ise sırasıyla; Klasik, Romantik, Barok, Çağdaş ve Rönesans dönemlerine ait eserler çaldıklarını belirtmişlerdir. Piyano öğretmenlerinin %83'ü öğrencilerini piyano eğitim dağarcığına katkı sağlayabilmek amacıyla yeni yapıtlar (alıştırma, etüt, eser, küçük çocuk şarkısı vb.) oluşturmaya yönlendirdiklerini, piyano öğrencilerinin %79'u ise piyano eğitim dağarcığına katkı sağlayabilmek amacıyla yeni yapıtlar (alıştırma, etüt, eser, küçük çocuk şarkısı vb.) oluşturmaya yönlendirilmediklerini belirtmişlerdir. Piyano öğretmenlerinin %93'ü öğrencilerin çalacakları eserin teknik armonik form ve müzikal analizlerinin derslerde yapıldığını, piyano öğrencilerinin ise %78'si çalacakları eserin teknik armonik form ve müzikal analizlerinin derslerde yapılmadığını, ayrıca; Piyano öğretmenlerini n%89'u piyano eğitiminde Çağdaş Türk Müziği yapıtlarına yer verildiğini, piyano öğrencilerinin %87'si ise piyano eğitiminde Çağdaş Türk Müziği yapıtlarına yer verilmediğini belirtmişlerdir.

Bu sonuçlar ışığında oluşturulan öneriler şu şekilde sıralanmıştır:

- Öğretmenler öğrencilerin, başka kurumlarda yapılan piyano eğitimi ile ilgili uygulamaları ve etkinlikleri izleyebilmeleri için olanak sağlamalıdır.
- Öğrencileri piyano çalışmaya motive edici konser vb. etkinlikler düzenlenmelidir.
- Piyano eğitim semineri vb. hizmet içi eğitim etkinlikleri düzenlenmeli, böylece öğrenci ve öğretmenlerin eksiklerini gidermeleri, başkalarının bilgi, deneyim ve yaklaşımlarından yararlanmaları sağlanmalıdır.
- Piyano öğrencilerinin gelecekteki meslek yaşantıları düşünülerek, onların kullanabilecekleri şarkı, türkü marş vb. yapıtlara daha fazla önem verilmeli ve bu yapıtları kapsayan geniş bir piyano müziği dağarı oluşturulmalıdır.
- Güzel sanatlar lisesinde verilen piyano eğitiminin daha verimli ve sağlıklı hale getirilebilmesi için araştırmada piyano öğretmenlerinin ve öğrencilerinin ortaya koyduğu sorunlar ivedilikle ele alınarak çözümler üretilmelidir.

KAYNAKLAR

- Akpınar, M. (2017). *Keman için Türküler (Turkish Folk Songs For The Violin)*, Gece Kitaplığı Yayınları, s,10, Ankara.
- Ercan, N. (1997). Müzik Öğretmem Yetiştiren Kuramlarda Piyano Eğitimi, *Orkestra Aylık Müzik Dergisi*, 203, 31,
- Erenözlü, S. S. (2004). *Piyano Eğitiminde Kullanılan Materyalleri Program Hedeflerini Gerçekleştirmede Etkililik Düzeyi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Kalyoncu, N. (1996). *Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Piyano Öğretim Programlarının Hedeflerine Ulaşma Durumları*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Kutluk, Ö. (1996). *Okul Şarkılarına Piyano ile Eşlik Yapabilme Becerisinin Geliştirilmesi Üzerine Bir Çalışma*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Tanrıverdi, A. (1996). A.G.S.L. Müzik Bölümlerinde uygulanan çalgı eğitimi ve viyolanın çalgı eğitimi içerisindeki yeri, *I. Uluslararası A.G.S.L Müzik Bölümleri Kongresi*, Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Uçan, A. (1996). *İnsan ve Müzik, İnsan ve Sanat Eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi* (İkinci Baskı). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Yokuş, H. (2005). *Ülkemizde Türk Halk Müziği Kaynaklı Piyano Eserlerinin Piyano Eğitiminde Uygulanabilirliğinin Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- http://ogm.meb.gov.tr/gos_uyuru.asp?aho=88 Erişim tarihi: 26.10.2016.
- Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü (2006). *Piyano Dersi Öğretim Programı*. <http://ogm.meb.gov.tr/belgeler/piyano.pdf> Erişim tarihi: 26.10.2016.